

Európsky zatýkací rozkaz

Európsky zatýkací rozkaz je dôležitý nástroj justičných orgánov členských štátov Európskej únie smerujúci k zadrhaniu osoby na území členských štátov a k následnému vydaniu osoby do žiadajúceho členského štátu k trestnému stíhaniu, výkonu uloženého trestu alebo ochranného opatrenia. Európsky zatýkací rozkaz vydaný v štátoch schengenského priestoru predstavuje zároveň právny podklad pre vyhlásenie pátrania (vytvorenie záznamu) v Schengenskom informálnom systéme podľa čl. 95 Schengenského dohovoru a týmto následne vytvára priestor pre medzinárodnú spoluprácu justičných a policajných orgánov týchto štátov.

V podmienkach Slovenskej republiky je uvedená problematika predmetom zákona č. 154/2010 o európskom zatýkacom rozkaze, ktorým sa upravuje postup slovenských orgánov pri vydávaní osôb medzi členskými štátmi Európskej únie na základe európskeho zatýkacieho rozkazu a s tým súvisiace konanie.

Z praktického hľadiska príslušný justičný orgán v niektorom z členských štátov Európskej únie vydá európsky zatýkací rozkaz a následne výkonné zložky polície týchto štátov v rámci medzinárodného pátrania zabezpečia úkony smerujúce k vypátraniu osoby. Po vypátraní a zaistení osoby sa vykonávajú opatrenia za účelom jej odovzdania príslušnému justičnému orgánu v krajine, v ktorej bola osoba vypátraná. Tento justičný orgán je kompetentný rozhodnúť o tom, či osoba, na ktorú sa vzťahuje európsky zatýkací rozkaz, bude vydaná do štátu, ktorý pátranie po osobe vyhlásil.

Významnú úlohu v procese medzinárodného pátrania po osobe, ako aj v procese výmeny potrebných informácií medzi štátmi schengenského priestoru, zohrávajú úrady SIRENE. Pojem SIRENE je akronymom anglického slovného spojenia vyjadrujúceho hlavnú náplň činnosti tohto pracoviska v znení Supplementary Information Request at the National Entries, čo v preklade znamená žiadosť o doplňujúce informácie k národným záznamom. Každá krajina EÚ využívajúca Schengenský informálny systém má zriadený úrad SIRENE za týmto účelom. Národná ústredňa SIRENE zohráva úlohu prvého kontaktu v rámci medzinárodnej policajnej spolupráce. Úrady SIRENE zriadené v členských krajinách spoločného schengenského priestoru navzájom komunikujú prostredníctvom špecifickej elektronickej

informačnej siete, stanovenou formou, nepretržite 24 hodín a 7 dní v týždni. Najintenzívnejšia komunikácia medzi úradmi SIRENE prebieha v situáciách, keď policajné útvary členských krajín pri plnení svojich úloh v rámci kontroly osôb a vecí stotožnia tieto s niektorým zo záznamov v Schengenskom informačnom systéme. V takýchto prípadoch je nevyhnutné od krajiny, ktorá záznam v systéme vytvorila, získať čo najväčšie množstvo informácií potrebných pre ďalší postup v danej veci. V závislosti od jednotlivých prípadov, úrad SIRENE musí byť schopný riešiť jednotlivé dožiadania dotknutých útvarov samostatne v rámci plnenia svojich úloh alebo ich postúpiť kompetentným orgánom.

Hlavné okruhy úloh plnených národnou ústredňou SIRENE:

- pátranie po osobách a veciach na základe záznamu v Schengenskom informačnom systéme (vkladanie, aktualizácia a vymazanie záznamu)
- výmena doplňujúcich informácií a osobných údajov k záznamom, (fotografie, biometrické údaje, rozhodnutia príslušných orgánov a pod.)
- realizácia európskeho zatýkacieho rozkazu (zabezpečenie odovzdania a prevzatia osoby)
- medzinárodná policajná spolupráca v zmysle ustanovení Schengenského dohovoru (čl. 39, 40, 41, 46)
- ochrana a kvalita osobných údajov spracúvaných v Schengenskom informačnom systéme
- práva dotknutých osôb uplatňované v zmysle čl. 109 a čl. 110 Schengenského dohovoru
- poskytovanie informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám
- účasť na zasadnutí pracovných skupín orgánov EÚ
- vzdelávanie v oblasti schengenskej policajnej spolupráce a Schengenského informačného systému
- prevádzka národnej časti Schengenského informačného systému
- implementácia vývoja Schengenského informačného systému v národných podmienkach.

<http://www.minv.sk/?EZR>

<http://www.minv.sk/?NU>